Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

33 531 Structuurvisie Grevelingen en Volkerak-Zoommeer

Nr. 6 BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 juli 2016

Tijdens het Algemeen Overleg Water op 16 juni jongstleden heb ik een schriftelijke toelichting op de financiële stand van zaken van de rijksstructuurvisie Grevelingen Volkerak-Zoommeer (hierna: RGV) en de Getijdencentrale Brouwersdam toegezegd. Met deze brief geef ik mede namens de Minister van Economische Zaken invulling aan deze toezegging.

Zoals besproken tijdens het AO Water is het mogelijk om indien er voldoende financiële dekking is, nu een besluit te nemen over de Grevelingen en besluitvorming over het zout maken van het Volkerak-Zoommeer tot nader order uit te stellen. Echter, ook voor de Grevelingen blijft er een aanzienlijk dekkingstekort van circa € 90–95 mln. De verwachting is dat dit bedrag lager uit zal vallen door optimalisaties in het ontwerp en vroege marktbetrokkenheid bij verdere planuitwerking. De inschatting is dat een voordeel van circa 10–15% op de kostenramingen te behalen is. Hiermee komt het dekkingstekort op circa € 75 mln. Daarbij kunnen op termijn inkomsten uit gebiedsontwikkeling en EU subsidies verzilverd worden. Bij een vervolg moeten hierover afspraken gemaakt worden met regionale partijen. Onderstaand treft u een nadere toelichting.

In oktober 2014 heb ik u, mede namens de Staatssecretaris van Economische Zaken, geïnformeerd over de uitkomsten van de ontwerpRGV. In de ontwerpRGV is een ontwikkelperspectief gepresenteerd voor beide bekkens waarbij is aangegeven dat door scherpe prioritering binnen mijn begroting onvoldoende middelen beschikbaar zijn om de benodigde maatregelen op korte termijn uit te voeren. Vanwege regionale ambities is vervolgens samen met de regio een proces gestart om de financiering verder uit te harden. Hiervoor heb ik in maart 2015 de Bestuursovereenkomst Ontwikkeling Grevelingen Volkerak-Zoommeer (hierna: BOK G/VZM) gesloten. In de afgelopen periode is onder andere gewerkt aan

kst-33531-6
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

actualisatie van de ramingen en zijn optimalisaties verder verkend. Het dekkingstekort blijft echter groot.

Grevelingen

Reeds gedekte maatregel: Flakkeese Spuisluis

Één van de maatregelen van het ontwikkelperspectief van de Grevelingen is reeds gedekt en wordt al uitgevoerd. Dit betreft het heropenen van de Flakkeese Spuisluis waarvoor ik € 8,3 mln ter beschikking heb gesteld. Deze maatregel is onderdeel van het KRW-programma en zorgt voor een verbeterde waterkwaliteit in het oostelijk deel van de Grevelingen. Tevens wordt met het heropenen van de Flakkeese Spuisluis ruimte geboden voor de ontwikkeling van een Tidal Test Centre, waarmee technieken voor getijdenenergie getest kunnen worden.

Doorlaat Brouwersdam en mitigerende maatregelen

De overige maatregelen van het ontwikkelperspectief van de Grevelingen zijn nog niet gedekt. De kosten voor het terugbrengen van beperkt getij op de Grevelingen zijn geraamd op circa € 139,5 mln. Dit betreft een doorlaat in de Brouwersdam van circa € 118 mln en mitigerende maatregelen van circa € 21,5 mln.

Getijdencentrale Brouwersdam

Aanvullende kosten voor een getijdencentrale met een vermogen van 20–25 MW zijn volgens de huidige inzichten circa € 75 tot € 100 mln. Deze aanvullende kosten moeten gedekt worden door private partijen die zich bij een aanbesteding inschrijven voor een integraal ontwerp van de doorlaat met getijdencentrale. De private partijen kunnen voor bekostiging van de getijdencentrale aanvragen indienen voor zowel nationale als Europese subsidiegelden voor (innovatie op het gebied van) duurzame energie. Bovendien kan een soft loan of een garantie uit het Europees Fonds voor Strategische Investeringen (EFSI) de businesscase mogelijk verder versterken. Daarnaast onderzoekt de Minister van Economische Zaken of hij een deel van de planuitwerkingskosten kan vergoeden. Een integraal ontwerp van de doorlaat met getijdencentrale biedt kansen voor een innovatieve showcase op het gebied van deltatechnologie met exportpotentieel waarmee tevens een bijdrage wordt geleverd aan de energietransitie. Het betreft innovatie op het raakvlak tussen de Topsectoren Energie en Water.

Volkerak-Zoommeer

Zoetwatermaatregelen

Voordat het Volkerak-Zoommeer zout kan worden, moet de alternatieve zoetwatervoorziening gerealiseerd zijn. Ook bij het huidige zoete Volkerak-Zoommeer zorgen deze maatregelen voor een verbeterde kwaliteit en leveringszekerheid van zoetwater voor de landbouw. De maatregelen hebben hierdoor een positief MKBA-saldo, ook als het Volkerak-Zoommeer niet zout wordt gemaakt. Om die redenen zijn deze maatregelen aan te merken als no-regret en zijn deze opgenomen in het Deltaprogramma Zoetwater. De geraamde kosten voor de alternatieve zoetwatervoorziening zijn circa € 62 mln (exclusief het reeds gedekte project Roode Vaart). Hiervoor is een rijksbijdrage van € 10 mln geprogrammeerd in het Deltafonds Zoetwater voor de periode tot 2022. Regionale partijen hebben € 17 mln gereserveerd. Over de dekking van resterende kosten (circa € 35 mln) zijn nog geen definitieve afspraken

gemaakt. In het Deltaprogramma is hiervoor € 12,5 mln geagendeerd voor de periode 2022–2028 van het Deltafonds. Besluitvorming hierover laat ik aan een volgend kabinet.

Doorlaat Philipsdam en zoutindringing beperkende maatregelen

De overige maatregelen van het ontwikkelperspectief van het Volkerak-Zoommeer zijn niet gedekt. De kosten voor het weer zout maken van het Volkerak-Zoommeer zijn geraamd op € 109 mln. Dit betreft de doorlaat in de Philipsdam (verbinding met Oosterschelde) van € 47,4 mln en maatregelen die nodig zijn om zoutindringing tegen te gaan van € 62 mln.

Dekking Programma Grevelingen en Volkerak-Zoommeer

Voor het totaalprogramma (zowel Grevelingen als Volkerak-Zoommeer) zijn door de provincies in de BOK G/VZM de volgende bijdragen toegezegd:
– Provincie Zuid-Holland: € 10 mln
– Provincie Noord-Brabant: € 5 mln
– Provincie Zeeland: € 5 mln.

Tevens ben ik recent per brief geïnformeerd door de burgemeesters en wethouders van Schouwen-Duiveland en Goeree-Overflakkee dat zij bereid zijn een financiële bijdrage leveren van in totaal € 2 mln voor het terugbrengen van getij op de Grevelingen.

Zelf heb ik toegezegd € 30 mln vrij te maken op mijn begroting als sluitstuk op de totale financiering. Ik ben bereid om dit bedrag in te zetten voor alleen de Grevelingen, eveneens als sluitstuk op de totale financiering. Hiermee komt de potentiële dekking voor de Grevelingen op circa € 45 mln. Dit is afhankelijk van de definitieve regionale bijdragen per bekken, aangezien bovenstaande bijdragen zijn toegezegd voor het totaalpakket.

Gebiedsontwikkeling en EU subsidies

In het Programma Ontwikkeling Grevelingen Volkerak-Zoommeer is verkend of inkomsten uit gebiedsontwikkeling een financiële bijdrage kunnen leveren aan de ingrepen. Gekeken is naar waardecreatie in het gebied door de nieuwe mogelijkheden voor schelpdierteelt en toename van toeristische activiteiten. De huidige inschatting is dat hiermee een bedrag van € 11–30 mln over een periode van 30 jaar uit het gebied kan komen waarvan € 6–17 mln voor Grevelingen en € 5–14 mln voor het Volkerak-Zoommeer. Deze opbrengsten worden pas op termijn zeker en vereisen afspraken over risicodekking en voorfinanciering. In het verlengde hiervan worden bijdragen uit EU subsidies momenteel ingeschat op € 8 mln (€ 4 mln per bekken). Ook EU subsidies zullen pas op termijn zeker worden en vereisen dus afspraken over risicodekking en voorfinanciering.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus